

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 148/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Žilina a jeho uzneseniami sp. zn. 18 Er/116/2004 z 1. augusta 2013 (Rvp 21388/2013), sp. zn. 18 Er/369/2006 zo 6. augusta 2012 (Rvp 21389/2012), sp. zn. 24 Er/1135/2004 z 20. septembra 2012 (Rvp 21556/2013), sp. zn. 24 Er/724/2007 zo 12. júla 2012 (Rvp 21557/2013 a Rvp 21558/2013), postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš a jeho uzneseniami sp. zn. 7 Er/986/2009 z 10. augusta 2012 (Rvp 21390/2013), sp. zn. 5 Er/522/2005 z 2. júla 2012 (Rvp 21553/2013), sp. zn. 3 Er/813/2006 z 26. februára 2013 (Rvp 21554/2013), sp. zn. 5 Er/590/2006 zo 7. septembra 2012 (Rvp 21555/2013), postupom Okresného súdu Čadca a jeho uznesením sp. zn. 13 Er 596/2005 z 24. augusta 2011 (Rvp 21548/2013 a Rvp 21549/2013), postupom Okresného súdu Dolný Kubín a jeho uzneseniami sp. zn. 5 Er/688/2003 z 8. októbra 2010 a sp. zn. 5 Er 688/2003 z 15. marca 2013 (Rvp 21550/2013 a Rvp 21551/2013), postupom Okresného súdu Námestovo a jeho

uznesením sp. zn. 2 Er/510/2008 z 5. apríla 2012 (Rvp 21552/2013) a postupom Krajského súdu v Žiline a jeho uzneseniami sp. zn. 3 CoE/239/2012 z 30. mája 2013 (Rvp 21388/2013), sp. zn. 3 CoE/242/2012 z 30. mája 2013 (Rvp 21389/2013), sp. zn. 20CoE/238/2012 z 30. mája 2013 (Rvp 21390/2013), sp. zn. 9 CoE/38/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 21548/2013 a Rvp 21549/2013), sp. zn. 8 CoE/84/2013 z 28. júna 2013 (Rvp 21550/2013 a Rvp 21551/2013), sp. zn. 7 CoE/61/2013 z 27. júna 2013 (Rvp 21552/2013), sp. zn. 21 CoE/4/2013 z 19. júna 2013 (Rvp 21553/2013), sp. zn. 21 CoE/44/2013 z 19. júna 2013 (Rvp 21554/2013), sp. zn. 3 CoE/229/2012 z 25. júla 2013 (Rvp 21555/2013), sp. zn. 21 CoE/62/2013 z 26. júna 2013 (Rvp 21556/2013), sp. zn. 10 CoE/62/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 21557/2013 a Rvp 21558/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 21388/2013, Rvp 21389/2013, Rvp 21390/2013, Rvp 21548/2013, Rvp 21549/2013, Rvp 21550/2013, Rvp 21551/2013, Rvp 21552/2013, Rvp 21553/2013, Rvp 21554/2013, Rvp 21555/2013, Rvp 21556/2013, Rvp 21557/2013 a sp. zn. Rvp 21558/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 148/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 16. a 26. septembra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14

dohovoru a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) už označeným postupom a uzneseniami Okresného súdu Žilina, Okresného súdu Liptovský Mikuláš, Okresného súdu Námestovo, Okresného súdu Dolný Kubín a Okresného súdu Čadca (ďalej len „postupy a uznesenia okresných súdov“) a označeným postupom Krajského súdu v Žiline a jeho uzneseniami (ďalej len „postupy a uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a v rámci svojej činnosti poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, ich pohľadávky voči sťažovateľke sa stali splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednané v úverových zmluvách obsahujúce vo väčšine prípadov tzv. rozhodcovskú doložku boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Následne boli na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných v týchto konaniach začaté exekučné konania. V ďalších prípadoch boli na základe splnomocnenia udeleného dlžníkmi pri podpise úverovej zmluvy spísané splnomocnencami dlžníkov notárske zápisnice, ktoré sa taktiež stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých boli v prospech sťažovateľky začaté exekučné konania. V priebehu exekučného konania bolo uzneseniami okresných súdov v sťažovateľkou napadnutých konaniach rozhodnuté o zastavení prebiehajúcich exekučných konaní. Krajský súd na odvolania sťažovateľky svojimi rozhodnutiami potvrdil napadnuté uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakuje právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti okresných súdov a krajského súdu, ktorým vytyka ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich, a zároveň poskytuje ústavnému súdu vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na uvedené konania.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a čl. 47 charty postupom a uzneseniami okresných súdov a postupom a uzneseniami krajského súdu v uvedených konaniach, zruší označené uznesenia, veci vráti okresným súdom na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 21388/2013, Rvp 21389/2013, Rvp 21390/2013, Rvp 21548/2013, Rvp 21549/2013, Rvp 21550/2013, Rvp 21551/2013, Rvp 21552/2013, Rvp 21553/2013, Rvp 21554/2013, Rvp 21555/2013, Rvp 21556/2013, Rvp 21557/2013 a sp. zn. Rvp 21558/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorým sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o ich spojení na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2.2 K namietanému porušeniu označených práv postupom okresných súdov v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresných súdov

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd

pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresných súdov a nimi vydané uznesenia o zastavení exekúcie, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto uzneseniam bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označené uznesenia okresných súdov, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutí predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažností odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.3 K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažností sťažovateľky a plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré v nich uviedol, napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011

z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013, sp. zn. II. ÚS 377/2013 z 26. júna 2013 a sp. zn. III. ÚS 453/2013 z 26. septembra 2013, pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o neprípustnosti resp. zastavení exekúcie, pretože rozhodcovský rozsudok a tiež notárska zápisnica, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie.

Vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe aj iné dôvody odmietnutia jej sťažností, prihliadajúc na zásady procesnej hospodárnosti ústavný súd tieto sťažnosti odmietol bez odôvodnenia (posledná veta § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2014